

ZOMBOR és VIDÉKE.

TÁRSADALMI, KÖZMŰVELŐDÉSI, KÖZGAZDASÁGI ÉS SZÉPIRODALMI MEGYEI KÖZLÖNY.

Megjelenik hetenként háromszor: vasárnap, kedden (félven) és csütörtökön.

Szerkesztővel értekezhetni: naponta délelőtt 11 órától 12-ig.

ELŐFIZETÉSI DÍJ.
 Egy évre 8 ft.
 Fél évre 4 ft.
 Negyed évre 2 ft.
 Kiadó hivatal: Nadasch, Muzsik és Paridics könyv- és könyvnyomtatás-üzemében, a városközpontban, levél- és előfizetési és hirdetések küldendők.
 Hirdetések lapunk számára felvételnek: Budapestben, Lang Lipót, Gizella-tér 3. sz. — Haasenstein & Vogler, Dorottya-utca 11. sz. — Goldberger A. V. Váci-utca. Külföldön: Bécsben, Mosse Rudolf I. Seilerstrasse Nr. 2. — Haasenstein & Vogler I. Wallischgasse Nr. 10. — Daube G. L. és társa I. Wollzeile Nr. 12. — Oppelk A. I. Stubenbastei Nr. 2. Dukes Miksa I. Riemergasse Nr. 12. — Stern Moritz I. Wollzeile Nr. 25. — Rotter és társa I. Riemergasse Nr. 13. — Danneberg I. II. Czerninplatz Nr. 5. Hamburgban, Haasenstein & Vogler. — Frankfurtban a M. Daube G. L. és társa.

ELŐFIZETÉSI DÍJ.
 vidéki postán küldve: Egész évre 9 ft. — kr. Fél évre 4 ft. 50 m. Negyed évre 2 ft. 25 m.
 Szerkesztőégi iroda: Sötét-utca s csendes-utca sarkán, Holendner-féle házban, hová minden a lap szerkesztésével illető közlemény küldendő.
 Hírmegjelölések nem fogadják el. Közzététel nem adhatók vissza.

H I R L E K.

Ünnepelt művésznoknét, Hegyi Aranka k. a. t. f. hó 10-én este az indóházban br. Podmaniczky Armin, dr. Csihás Beno, Zakó Milan és Városy László urak fogadták az önkényesen alakult színpártoló bizottság nevében. A művészen Rakossy Sziدي asszony a népszínház elsőrendű drámai művésznöknek kíséretében jött. A bizottság eleve benézeltetett a művésznök számára a „Vadászkürt”-szalabon kenyéimnek lakást. Ma Rakossy Sziدي asszony lép fel a „Falu rossza”-ban Feledi Boris szerepében. A művésznök f. hó 15-én tavoznak kórtünetből, magukkal vivén hálának és elismerésük koszorút.

Miss Lázó de Lazo szerden, az az folyó hó 14-én lép föl először színházunkban. Az erdekes előadás ele mar is érdeklődéssel néz közönségünk.

Az elmaradt négyülés, — mint értesülünk — husvét hétfőn tartatik meg Czedler János előkelte alatt.

Szabácsy Gyula mézáros és zombori házbirtokos f. hó 10-én ejel 45 éves korában meghalt. A megboldogult különösen a 60-as éveken a zombori társaságok kerestet és kedvelt egyénisége volt; az akkori zált társadalmi és politikai viszonyok között a megtartotta magyar hazafias szokásait; ennek beigazolása miatt csak azt említhetjük, hogy o akkor, mint a „Vojvodina” lakója, megtartotta a zombori tumburásokat; hogy kell a „tambura” zenéje és ennek mellett a „Kossuth” notáert lelkesedni. Nyugodjék békében!!

Mukics János zabadaki polgármester ellen — mint lapunkban is jelezte volt — Gáffy György és kilencz társa feljelentést tettek a belügyminiszterünkhöz, indokolva ezen közvetlen feljelentést azzal, hogy a közigazgat. bizottsághoz újabb vizsgálást elkövetéséről való felelősségre nem vitték panaszukat. A belügyminiszter a feljelentést visszaküldte a törvényhatósághoz, mely ez ügyben f. hó 5-én ülést tartott és vizsgálatot rendelt el, melynek vezetésével — Jankovics Aurél Lisjan javaslatára elleneben Sator Jenő kir. ügyész indítványára Dr. Pertich József, Lénárd István és Gabry László bizatt meg titkos szavazás útján. Lapunk levelezoje az erredményről hamarabb értesíteni fog bennünket.

Az idei fegyvergyakorlatok. Az 1883. évi fegyvergyakorlatokra vonatkozó rendelet mar lekervezett a városi katonai ügyszólyához. Eszerint az idei fegyvergyakorlatra behívatnak a közös hadseregbeli katonaság részéről: az 1874., 1876. és 1878. sorozási évfolyambeli tartalékos legénység, az 1874., 1876. és 1878. évfolyambeli tartalékos tisztiek és az 1882. évi fegyvergyakorlatokról elmaradt tartalékosok; a honvédség részéről: az 1876., 1878., 1880. és 1881. évből felavatott honvédséglegénység, azoknak kivételével, a kik a folyó év tavaszán további kiképzetésre czélzából 3 óráig ugyanis bennmaradtak. A közös hadseregbeli katonaság fegyvergyakorlatát 13 napig, a honvédsége pedig 35 napig tartanak. A fegyvergyakorlatok ideje közelebb taliragazok útján fog közhírré tetetni.

Szabadákban Helvey Laura k. a. e. hó 8-ika óta 5-ór lépett föl, jatszotta Odette-t, Nouralban Hont, J.J. Fromont és id. Riszierben Szidoniát, Deminonde-nál a a cziszervezet és Lea grófnét, mely utóbbi bucsufelépítés volt. Hogy miért nem lépett föl nálunk is, annak okát abban kereshetjük, hogy ugyanez időtáiban Hegyi Arankát vártuk.

Ujvidéken a legközelebbi orsz. vásár f. hó 18. és 19. napjában fog megtartatni.

Grósz Ignác n. kir. honvédség számvéve-örmester a zombori irt. templomban e hó 20-án vezeti oltárhoz Spitzer Berna kisasszonyt. Aldas frigyokre.

Palánkán f. hó 8-án kísérték az ókor nyugalom helyére Meyzer Károly ügyvéd urnak, élte világában elhunyt nejét. A megboldogult no kiváló védereszteterelel, hivatásrai és anyai kiváló érelyerített messze vidéken ismert volt, és közszeretetének, közbecsülésének örvendett. Halála rendkívüli, ének sajnálkozást és mély részvételt keltett. Béke hámnai!

A budapest-zimonyi vasút jogosultságát nyert arra, hogy bármely állomásán a g a n s ú r g ö n y ö k e t is főlvehessen.

Stadler Károly a zombori színház díszfestője, — a folyó hó 19-ére hirdetett rendkívül érdekes előadásához a díszleteket majdnem teljesen elkészítette; — az electricus világitáshoz megkiválóító apparátusok szintén készen van ak; ezek felügyeletét Demitrovics Sándor úr volt szíves elvállalni. — A korcsolya négyes táncpróba Schaffner tánczártnak szakszerű oktatása mellett szintén tartatnak. — Mi magunk kiváncsisággal nézünk ezen érdekes előadás elé, és reméljük, hogy Stadler a jó hírnevéhez kötött varázsolásoknak meg fog felelni. Az estély teljes programja meg e hét folyótn közérteke- teli; befejejegek egyelőre a színházi ruhatárban kaphatók.

Dr. Prém József fővárosi ismert nevű írónak „A boldogító” című már több helyt is előadott vígjátékait legközelebb Szabadákban színe fogják hozni. A mű szerzője jelenleg Szabadákban is időz.

Vasúti szerencsétlenség. E hó 8-án Halason egy fekezo, ki két kocsi összecsalásával volt elfoglalva, a két ütköző közé került, melyek teljesen összezúzták.

Pályázat. Áthelyezés folytán megírult holsághí kir. közjegyzői állásra pályázatot hoztak a szegedi kir. közjegyzői kamara; a kérvények ugyanoda f. évi április hó 20-áig nyújthatók be.

Jelentés.

Az alatti jelentést az önkényesen alakult színpártoló bizottságtól vesszük a közöljük egész terjedelmében, hozzácsatolva végül megjegyzéseinket:

Alulírott rendező bizottság az itt működő színtársulat javára rendezni szándékol hangverseny és műkedvelői színi előadás ügyében f. hó 7-én azon kérelemmel fordult a zombori színház részvénytársaság igazgatóságához, hogy a fentebbi előadás megartatására a zombori színházat a rendes díjjal mellett átengedni sziveskedjék.

A részvénytársaság igazgatósága ezen kérelemre feleletet az alább következő jegyzőkönyvi kivonattal adta meg:

Kivonat. A zombori színház részvénytársaság igazgatósága által 1883. évi márczius hó 9-én tartott ülésének jegyzőkönyvéből. 80. sz. Felolvastattat br. Podmaniczky Armin urnak f. hó 7-én kelt levele, melyben az előkelte alatt alakult rendező bizottság nevében az itt működő színtársulat javára f. hó 12-én megtartandó hangverseny és műkedvelői előadásra a színházépület használatát megengedni kéri.

Noha ezen igazgatóság kívánatosabbnak tartja, ha a tervezett műkedvelői előadás későbbre halaszthatnák, mindazonáltal a nemes célt iránti tekintetből a színház épület használatára a 10 ft bíer és 11 ft világitási költség lefizetése iránt egy hangverseny és műkedvelői színi előadás megtartására f. hó 12-én a rendező bizottságnak azon feltételt engedték át, ha a rendező bizottság a befolyandó tiszta jövedelmet a színházi igazgatónak a részvénytársaságnál fenálló tartozások törlesztésére pénztárunkba befizeti; és egyszerűen arra, hogy e hangverseny f. hó 12-én megtartathassék, a bérli színgyazatoknak írásbeli beleegyezését előre kieszközi.

Mert Sályi Zsigmond és Dobó Sándor társzínigazgatók a színházi részvénytársaságuk bír fejében 140 ft-tal, világitási költség fejében pedig 488 ft-tal, és így összesen 628 ft-tal tartozván, mutan ezen igazgatóság az általa képviselt részvénytársaságnak felelősséggel tartozik, emelközva a jelzett feltételt kikötöni, és a befolyandó tiszta jövedelemnek, pénztárunkba leendő befizetését kéri lehet.

A színgyazatoknak írásbeli beleegyezését feltételül azért kellett kikötöni, mivel a velök kötött szerződés értelmében ezen igazgatóság csakis pénteki napon engedheti át a színház épület használatát másnak, mint a színgyazatoknak. Jegyzette és kiadta: Mihályi János s. k. mint jegyző.

A rendező bizottság ezen határozatot f. hó 9-én tartott ülésben tárgyalván, azon határozatot hozta, hogy — eltekintve azon neztétől, miszerint a színtársulat javára rendezni szándékol ezen előadás tiszta jövedelme a színtársulatot — tehát annak egyes tagjait illetné meg s így a színgyazatók tarozásának törlesztésére talán még sem volna elfoglalható, legkülönösebben azért, mert a rendező bizottság nem lehet azon helyzetben, hogy a saját maga által rendezett előadás jövedelmének hová fordítására nézve a tek. rész. társaság igazgatóságától akar utasítást elfogadhasson, akár arra nézve tölle magának feltevést szabasson, — tekintettel arra, hogy a színház csakis ezen fentebbi feltétel alatt volna megszerezhető, — az előadás inkább nem tartja meg.

Eről a részvénytársaság igazgatósága és a mélyen tisztelt közreműködők a megígért szíves közreműködésért érzett hála nyilvánítása mellett a mai napon értesítették. Zombor 1883. évi márczius 12-én.

A rendező bizottság nevében: **Br. Podmaniczky Armin** s. k. bizottsági elnök.

Idáig a jelentés. Lássuk azonban mi is, hogy mit tett a színházi rész. társ. igazgatósága? A dolog így áll: Sályi és Dobó színgyazatók tartoznak állítólag a fentnevezett igazgatóságnak 628 ft-tal gázvilágítás fejében. Ez összeget a színgyazatók nem akarják megfizetni, mert állításuk szerint a gázvilágítás, mely költségesebb a petroleum-világításnál — rájuk erőszakoltatott volna szerződésük ellenére, s mi több: hiányos szerkesztésű a fogorppant nagy károkat is okozott nekik, mert a közönséget elidegenítette a színház látogatásától. Ebből világosan láthatjuk, hogy a fenforgó ügy valóságos per, melyet egyoldaluan eldönteni nem lehet. A részvénytársaság igazgatósága oly összeget követel, melyről még nem tudjuk, hogy valódi követelése, s ha valódi is, — mennyiben az? Nyilvánvaló tehát, hogy a vitás kérdést csak per utján lehet megoldani s hogy bírói eldöntése vár az, vajjon a színgyazatók tartoznak-e vagy ellenkezőleg a rész. társ. igazgatóságra? Ugy látszik azonban, hogy ezen többször említett igazgatóság a jog terén nem igen akar járatos lenni, mert követelését, minden utamon, még mielőtt annak valódiságát beigazolná, még a zombori közönségen is megvenné s a rendezett műkedvelői előadás jövedelméből is szívesen fedezné. De hát quo jure? Mi közük a műkedvelőknek a részvénytársaság igazgatósága ügyeihez s a színgyazatók tartozásához? Tisztázzuk az eszméket.

Vajlon egy más hitelezője a szindirektoroknak érvényesíthetné-e így követelési jogait? Semmi esetre! Mért hát a rész. társ. igazgatósága? Talán mert a helyzet ura, s mert jogában áll a színházat a műkedvelőknek át vagy át nem engedni? De hát ki vajjon a részvénytársaság igazgatósága? Nem választott képviselője-e a részvényeseknek? S kik a részvényesek? A nagy közönség! Az a nagy közönség, melynek elite-je rendez a hangverseny, s melynek legnagyobb része óhajta látni azt. E szerint mit művelt az igazgatóság vakbuzgalmában? A saját választott sérté meg, a kiknek ezért felelősséggel tartozik. S vajjon mi annak a vakbuzgóságnak a valódi értelme? Megmondjuk mindjárt. A rész. társ. igazgatóságnak egyik tagja, a ki dacára annak, hogy a közvélemény számos ízben bizalmatlansági votummal tisztelte meg, kik lapunk több ízben figyelmeztetett erőszakoskodó magaviseletére, éppen nem illdomos modorra s igyekezett ferde észjárásától elteríteni, még maig sem vonta vissza a magánélete, — a hová idegességénél s meggyőzetlenségénél voltán fogva már rég vonulnia kellett volna, még ma is mindig s mindenben vezérszerepet akar játszani, — a gázvilágítás körüli helytelen intézkedéseivel megkárosította a színgyazatókat, a kik természetesen maguk részéről azzal akarják kárukat pótolni, hogy ok meg a roz világitásért nem fizetnek és ez aztán a részvénytársaságra nézve egyenes veszteség.

A közönség folyton zúgolódik ezen részvénytársaság igazgatósága ellen, mindennap hangosabbnál hangosabb panaszok merülnek föl és ily körülmények között az igazgatóság az annyira óhajtott közgyűlést annál kevésbé meri összehívni, mert az ott bizonyosan hangoztatandó vádakra nem bírván megfelelni, hozzá még a részvényesek megkárosításával is kénytelen lenne előállni. Hogy legalább az utóbbi ne vallana ellene, szeretné a 628 ft-nyi összeget előteremteni, de mert a pertől fél, (mint a hogy van is oka félni) elhatározta, hogy presziót gyakorol a műkedvelői hangversenyt rendezőkre s csak oly feltétel mellett engedni át nekik a színházat, ha a jövedelmet megkapja, melyből akár jogos, akár jogtalan követelést fedezheti.

Sulyos vád ez a rész. társ. igazgatóságára, melyet bizon mi leplezetlenül kimondunk.

Tiszteljük és becsüljük az igazgatóság közbecsülésben is álló tagjait, kiknek egyike éppen e lap szerkesztője előtt ugy nyilatkozott, hogy o belátja, miszerint Barthal ur sokban tévedett s helytelen intézkedéseket tett, de csupa kollegialitásból segíteni akar nekik, hogy a következmények ne egyedül rák nehezedjenek.

El is akarjuk hinni, hogy a műkedvelőkkel szemben tanúsított illoyalis s igazságtalan eljárásnak ok nem részesei, s hogy beleegyezésüket csak kollegialitás a disputálás iránti ellenszenv s orruk iránti kegyeletből

adták ahhoz; ámde mindez nem mentés. A közönséggel nem szabad paczkálni s ezt megőri a sajtónak kötelességében áll.

Tolmácsoljuk tehát a közvéleményt s mondjuk ki határozottan: A részv. társ. igazgatósága még az esetben sem lehetett feljogosítva a mikévelői hangverseny rendezői elé önkényes feltételeket szabni, ha azok a hangversenyt egyenesen a szingagatók javára adták volna, de megsérté a közönséget akkor midőn a színtársulat fellejlesztésére rendezendőt hangverseny megtartásáért önkényes feltételeket lehetett tette.

Quidquid agis, prudenter agas et respice finem.

Müller Gyula.

Szab. kir. Zombor város tekintetes Tanácsához.

A helybeli ipartanodai bizottság javaslata 1/3, közgy. száma, az iparos tanuló iskolájának szervezése, és ez évi márczius 15-én leendő megnyitása iránt.

(Vége.)

Az irás és fogalmazás tanításánál az ipartanodai bizottság minden iparos tanuló számára, csakis az illető egy-egy órában felhasználandó, az iskolában kiosztandó első 2-4 lapnyi irkákat szándékozik beszerezni, a melyeket azután a tanító az óra elteltével az iparos tanulóktól beszerve, s a netáni hibákat otthon kijavítva, a következő órában a tanulóknak kellő figyelemzetés mellett visszaadná; több lapra terjedő és hosszabb használatra berendezett ily irkákat a néptanodai bizottság azért nem ajánlhat, mert az iparos tanulóknak általában otthon mestereiknél nincsen oly elkülönített helyük, hol az irkákat összegyűrés és bepiszkolás nélkül eltarthatnák.

Ugyan ily módon véli az ipartanodai bizottság a rajztanításhoz szükséges rajzpapirt és rajzeszközöket is, az illető órák alatt az iparos tanulókat rendelkezésére bocsátánál, mely taneszközök az óra elteltével a rajztanító által a tanulóktól beszédetnének, és a következő vasárnapig egy szekrénybe elhelyeztetnének.

A számtan tanítása a fejbeli számítás és az iskolai táblán való gyakorlatok által lenne eszközözendő.

Az oktatásnál általában a magyar nyelv lenne használandó, azon iparos tanulóira nézve pedig, kik a magyar nyelvet nem bírják, — a magyar nyelv tanítása mellett — az illető tanuló anyanyelve használandó, mire a fent ajánlott tanárok és tanítók, mint fent jeleztetett, képességgel bírnak.

Az igazgatói teendőkkel Radics György főgymnasiumi igazgató, akadályoztatása esetében pedig Bergmann Ágoston gymnasiumi tanár ur lenne megbízandó, kik ezt adott nyilatkozataik szerint elvállalják.

5. Az ipariskola első osztályának, ugyanzintén a három egyenlő mellékosztályból álló előkészítő osztályának felállítását, és 1883. évi márczius 15-től június végéig, tehát 3 és fél hónapon át eszközözendő fenntartása, — ha a tekintetes városi közgyűlés a fent részletesen előadott szervezetet elfogadja, a 7. alá ide zárt költségelőirányzat szerint összesen 800 frtot igényel, mely összegben az első felszerelési költségek, ugyanzintén az iparos tanulóknak ingyen adandó könyvek, írószerek és a használatukra bocsátandó rajzeszközök is befigyelendők. Ezen igen szerényen tett felszámítás szerint, az egyáltalán proba gyanant szolgáló első 3 és fél hónapi tanidőszakra, vagyis a felállítandó négy osztálynak összesen 495 tanórájára az összes költségöl egy-egy tanóra 1 ft 62 krba, egy-egy iparos tanuló pedig 3 ft 72 krajba kerülne a városnak, mely költség azon ismeretek irányában, melyeket az iparos tanulóknak nyernének, polgári és nemzetgazdasági szempontból igen csekély anyagi áldozatnak, de jelentékeny szellemi toke beruházásnak tekinthető, s mely áldozatra az ipartanodai bizottság a tekintetes városi közgyűlést annál inkább is kéri, mert az általános jólét előmozdítására szolgáló és nagyon is szükségessé vált iparfejlesztést csak így mozdíthatjuk elő, ha értelmes és művelt iparosokat nevelünk, mely művelődésnek egyik alapját a tekintetes városi közgyűlés az iparos iskola létesítésére hozott nemes határozata is kezezi.

Mindezeknél fogva az ipartanodai bizottság tiszteletteljesen kéri a tekintetes városi Tanácsot, kegyeskedjen ezen — a bizottság elnöke által a megyei tanfelügyelővel is közölt és helyesnek talált — javaslattal, saját részéről is helyeselve, a tekintetes városi közgyűlésnek előterjeszteni s egyuttal ajánlani:

a) hogy az ipartanodai bizottság, az ipariskola első osztályának és előkészítő osztályának szervezése, és az ajánlott tanárok és néptanítók alkalmazása iránti javaslata egész terjedelmében jóváhagyassék;

b) hogy az ebből költségelőirányzatban szükséglet gyanant kimutatott nyolcszáz forint, a városi pénztárból az ipartanodai bizottság rendelkezésére bocsátassék és az általa választandó pénztárnoknak, elnökölés is látomozandó nyugta mellett, a városi pénztárból utalványoztassék;

c) az ipartanodai bizottság utasítassék, hogy ezen összegről számadását, ugyanzintén a folyó évi szeptember

1-én kezdetét veendő jövő tanévi időszakra vonatkozó költségelőirányzatát, 1883. évi július végéig a városi Tanácsnak betherjessze, most pedig akként intézkedjék, hogy a kérdéses ipariskolának első és három előkészítő osztálya, ez évi márcz. 15-én okvetlenül megnyitassék.

Kelt Zomborban, az ipartanodai bizottságnak 1883. évi február 25-én tartott üléséből.

Mihályi János s. k.

elnök.

Petrovits Dömötör s. k.

jegyző.

A Zomborban felállítandó ipariskola és előkészítő osztályainak

költség-előirányzata

az 1883. évi márczius hó 15-től június végéig terjedő időszakra.

1. A tan- és órarend szerint az ipariskola I-ső osztályában, ugyanzintén a három előkészítő osztályban a tanórák száma tesz hetenként 33 órát. — Ezen 33 órából az ajánlottakoz gymnasialis tanárok adnának 7 órát, a népiszkolai tanítók pedig 26 órát.

2. A gymnasialis tanárok díjazására óránként 1 ft 50 kft számítva, hetenkénti 7 órára esik 10 ft 50 kr. A fenti kétféle időszakra vagyis

15 hétre pedig — — — 157 ft 50 kr.

3. A népiszkolai tanítók díjazására óránként 1 forintot számítva, hetenkénti 26 órára esik 26 ft, a 15 hétre — 390 ft — kr. 547 ft 50 kr.

4. Az igazgató részére tiszteletdíj — — — 50 ft — kr.

5. A gymnasialis szolga részére 4 osztálynak naponkénti tisztogatóását 15 hétre

15 ft — kr.

6. Felvételi naplók és az iskola igazgatásához szükséges nyomtatványokra —

30 ft — kr.

7. Tankönyvekre s pedig 70 drb. Fuchs és Szép-fele ABC és olvasókönyv a 20 kr.

14 ft — kr.

70 drb. Fuchs és Szép-fele olvasókönyv II. oszt. á 28 kr.

19 ft 60 kr.

Szerb fiúk részére olvasókönyvekre — — — 4 ft 40 kr.

70 drb. olvasókönyv az ipariskola I-ső osztálya számára á 60 kr. — — — 42 ft — kr.

80 ft — kr.

8. 120 drb. kis üvegtintatartó á 4 kr. — — — 4 ft — kr.

9. két nagy szekrény a könyvek, irkák, rajzeszközök és tintatartók elhelyezésére

20 ft — kr. 40 ft — kr.

10. Rajzpapír, rajzeszközök, irkák és egyéb írószereite — — — 32 ft 70 kr.

Összes szükséglet: 800 ft — kr.

Zombor, 1883. évi február hó 25-én.

A kulai urbéres ügyhöz.

Felbuzsáztatva a „bűnvádak elleni védekezés” t. aktualis voltanál fogva mai számunkban az alatt következő „felhívási kerestet” közöljük. Jovo számunkban folytatjuk a felbuzsáztatást.

Tekintes kir. Torvényszék!

Bács-Bodrog t. e. megyék törvényhatósága azon vélemben, hogy bizonyos kulai urbéri vagyomból keletkezett oly közalapítvány létezik, mely a most nevezett törvényhatóság felügyelete alatt áll s melynek én, tisztelettel áldórtott kezeleje volnék, már ismételten s legutóbb az A. alatt 15286/882 számú végzésével is utasította Schik Matyás telecskai I. járás szolgabírószágot, hogy ez azon állítólagos közalapítványi vagyonnak 1881-ik évre vonatkozó számadását tolem és társaimtól azonnal vegye át és felülvizsgálás vegett 15 nap alatt a megyei alispán urnak okvetlenül betherjessze és hogy az 1882. évi kezelésről szóló számadást pedig ugyan-csak általam s társaim által szintén készítse el és külön jelentést küldje be.

Mint hogy közhíros én sem köz- sem magán gyám-gondnok vagy közhírosági hivatalnok nem vagyok s ennek folytán köz- s egyáltalán oly vagyont vagy penztárt, mely közhírosági felügyelet alatt állana, még kevésbé olyant, melyre Bács-Bodrog t. e. megyék törvényhatósága bírna és gyakorolhatna felügyeleti jogot nem kezelek, — emellett fogva ugyan-czen törvényhatóságnak semmiféle számadással sem tartozhatván — midőn ezek daczára tolem számadást követel s ilyenek előterjesztésére utasít közhírosági tekintéyre és hatalmanak indokolatlan s nem kellő helyen lett felhasználásavai is velem szemben oly joggal kérkedik, mely őt törvénynél fogva meg nem illeti.

Tekintve pedig azt, hogy köz- és magánjogi

törvények által egyiránt biztosított szabadságom és egyéni jogaimban zaklatásokat tűrni nem tartozom, s másrészt mert Bács-Bodrog t. e. megyék törvényhatóságának joga kérdésére miatt tekintettel a Prdts. 513. §-a pontjára, melyül fogva „az ellen ki valamely joggal kérkedik”, felhívási kerestnek helye van, — s ugyanezen alapján vonatkozva a Prdts. 514. §-ra, követelhetem, hogy Bács-Bodrog t. e. megyék törvényhatóságának mint kérekedőnek az általa szünetelt jog érvényesítésére meghatározott határidő tözsessék s ha ez alatt kerestet be nem adna, kérekedett joga reá nézve örökre érvénytelennek nyilváníttassék; ugyanazért B. alatt igazolt ügyvédem által tisztelettel kérem a Tettes királyi törvényszék mint ügyleti s a Prdts. 38. §-a alapján az illetékes bíróságot:

miszerint jelen felhívási kerestem folytán a Prdts. 515. §-a által szabályozott módon felhívott Bács-Bodrog t. e. megyék törvényhatóságának a Prdts. 84. §-a által megjelölt törvényes képviselője Schmaussz Endre alispán ur kezéhez meghagyui méltóztatásuk:

hogy a Prdts. 132. §-a értelmében kitűzött határidő alatt vagy feleljen a jelen felhívásra vagy indított kerestet jog érvényesítése végett, különben reá nézve a kérdéses jog örökre érvénytelennek fog nyilváníttatni.

Tisztelettel

Vaally István s. k.

KÜLÖNFÉLÉK.

A czár koronázásához. A moszkvai nemesség következő összegeket szavazott meg a czár koronázására; a só és kenyér átnyújtásához szükséges hordóra és tányérá 5000 rubelt; a terem földszintére 15,000 rubelt; a tervezett bára összesen 19,000 rubelt. A nemesség eredetileg 20,000 rubelt szavazott meg az ünnepélyességekre. A hiányzó 19,000 rubelt önkényes gyűjtésből fűződik. A balteremben 4000 személy számára készítenek helyet, mindazáltal csak 2700 vendéget hívnak meg. A czart a balon valón részvetelre külön kerik föl. A czari istállóhoz 1200 lovaszt rendelnek. A személyzetet két hónapra fogadják föl. Az udvarmester főlkérte a moszkvai vendégülösöket, hogy szállóikat kelő kártérítés mellett zárják be. Többen ellenezték; a a Loskutnoi vendégülös napokint 1060 rubelt számít föl.

Egy orosz vizi-nymfá. Pétervárott történt a Vladimir nagyherceg által rendezett álarcosz balon, melyen a czár és czárné is jelen voltak. A szép L. herczegnő a vizi-nymfá toilletében jelent meg és ezáltal nagy föltűnést keltett. Szorosan tetshez simuló rózsaszín tricót-t viselt, néhány méter hosszú kék gázesövet és néhány kicsi vizi-növény díszítették toilleté-jét, vagyis inkább kiemelték a szép hölynek minden izét. A czárné megpillantva a szép nymfát, megotrónkózva nezett reá és háta fordítva neki, valamit sügött ferjének. Vladimir herczeg erre a legudvariabban kivezette a nymfát a tereméből.

A vadházasságok. Nagy-Démról írják a P. Naplónak, hogy egy ottani lakos, ki mar nem legény és még nem özvegy, m. hó 20-an kezéjogját tartá egy szinten e közbélbi hajadonnal. A kezfogás két tanu jelenlétében a következő egyezség mellett tetetett meg: „A nő nap a férfitől, az este, ha holtig vele marad 500 frtot, de ha őt elverendi magatói — mint magukat kifejezték — az esetben semmit. Nemkülönb, ha akkor less kénytelen a tiszteit ur a meg fiatal not magatói elutastani, midőn már gyermekük leend, az esetben a nő mehet, mint jött, de a gyermekről a férfi tartozik gondoskodni. Ha pedig a nő onszantától megy el, sem maga, sem gyermeke részére karpotlasi vagy tartasi díjat nem követelhet. Az egybekeles minden egyházi áldás nélkül, a szokásos lakodalmi vígsággal, aprilis hó 4-én leend, mely után tartozik a félvezetett fiatal nő a férj házához menni. Ez egyezség a jelenvolt egyik tanu által 2 egyenlo példányban azonnal le is iratott.

Apasági kerestet egy uralkodó ellen. A „Magdeburger Zeitung” a következő szenzacionalis tudósítást hozza egy esetről, mely egy németországi kis államban történt, ezt azonban most még nem nevezi meg. Egy fiatal leány az állam uralkodó fejedelmét jelentette föl, mint gyermekének apját és ügyvédet bízott meg, hogy pórt indíson gyermektartási költségek megnyerése végett. Az uralkodó tagadja az atyaságot, de a lány oly tényekre hivatkozik, melyek által bensó viszonyát az uralkodóval bebizonyítja. Az ügyvéd a törvényszéktől védenze megését kérté, a törvényszék hajlandó volt azt megengedni, midőn a miniszterium közbe lépett és az eskütelteit az uralkodó elleni felségérséket bélyegezte, mire az ügyvéd azért, hogy az esküt merse kéri, 6 havi börtönbüntetésre ítéltetett.

Felölös szerkesztő:

MÜLLER GYULA.

Kiadók és lap tulajdonosok:

Nadasch, Muzsik és Partlics.